

dog ikke veri en Erkjendelse af, at dette Værk ikke er blevet kostbarere ved det forøgede Arbejde, der nødvendigsgjordes derved, at det tidligere var mislykket. Der er af Finantsministeren stillet et Forslag til en ny Paragraph efter § 5, der gaaer ud paa, at der skal tillægges forhenværende Justitsminister, Kammerherre Scheel Pension fra 1ste Januar til 1ste April; det er foranlediget derved, at Finantsaaret begynder den 1ste April, medens Pensionsaaret begynder den 1ste Januar. Jeg antager, at dette Forslag følger af Thingets tidligere Afstemning. En ny Paragraph, som Udvalget har foreslaaet i Anledning af Udgifter under Udenrigsministeriet, følger ligeledes af en tidligere Afstemning; idetmindste staae de i saa nær Forbindelse dermed, at Thinget ikke vil kunne nægte det, uden paa en Maade at tilfidesætte et Slags Overenskomst med Udenrigsministeren. Tidligere var der nemlig for Finantsaaret 1855—1856 foreslaaet en meget højere Gage for Ministerresidenten i Hansasstæderne og Oldenborg; ifødet derfor blev der voteret 8,000 Rd. i Gage og 2,000 Rd. i Rejseomkostninger, men under den Forudsætning, at denne Ministerresident skulde erholde i Rejsegodtgjørelse de contante Udlæg, han havde havt i Aaret 1854—1855. Man kan ikke ganske nøie opgiøre, hvor stor Summen vil blive; men den vil sandsynligviis blive nærved 2,000 Rd., og Udvalget foreslaaer derfor, at der voteres indtil 2,000 Rd., saaledes, at det overlades til Udenrigsministeriet at udbetale de virkelige Udgifter, der ere blevne afholdte.

Sonne: Idet jeg ganske tiltræder, hvad den ærede Ordfører har yttret angaaende Pompeværket, der er opført paa Bornholm, skal jeg tillade mig en Bemærkning, fordi det forekommer mig, at her foreligger et af de Tilfælde, som jeg synes flere Gange at have stødt paa, hvor man efter min Mening har gaaet frem efter en for storartet eller høj Maalestof. Dengang man bestemte sig for at anstafte et Pompeværk til at opsuge Vandet af den omtalte Torvemose „Hundsmyre“, i hvis Nærhed jeg boer, saa henvendte man sig til en Møllebygger der paa Den, for af ham at faae at vide,

hvorledes han antog, at et saadant Pompeværk skulde indrettes, og med Anmodning om, at han vilde levere et Overflag derover. Han gav derefter et saadant, og hans Plan var at bygge en Vandmølle, som kunde trække 2 a 4 Sugepomper, og en Hestemølle, som ogsaa kunde trække to Pomper, hvilke han havde Erfaring for kunde være tjenlige, da han noget før den Tid havde opført lignende til Rønne Havn, dengang man der udgravede et nyt Havnebasin, og som under dette hele Arbejde havde gjort god Tjeneste ved at holde Vandet ude. Det Overflag, han gjorde, beløb sig omtrent til 1100 Rd., men man fandt dengang, at dette var for dyrt. Jeg veed ikke, hvem der foranledigede, at denne Plan ikke kom til Udførelse; nok er det, den blev forkastet, og man henvendte sig da til en Polytechniker herovre, og senere bestemte man sig for at opføre det Pompeværk, som nu er opfat. Da dette Værk sidste Sommer blev taget i Brug, behøvedes der 6 Heste for at drive det, og de maatte endda jævnlig skiftes; det er rimeligt, at det endnu bliver sværere, efterhaanden som Torve-Massen tages dybere og Vandet saaledes skal høyes højere. Udpompingen iaar kostede mellem 1 à 200 Rd., medens man har antaget, at, naar man havde havt en Windmølle, der kunde udpompe Vandet, og en ganske lille Hestemølle, der i Windstille kunde holde det vedlige, saa vilde Beføstningen ved hele Udpompingen kunde være gjort for en 30 à 40 Daler. Der er solgt i afvigte Sommer saamange Torv, som man kunde blive af med, og desuagtet er der ikke solgt for Mere, end at der efter dette vil medgaae omtrent 15 Aar, førend Beføstningen ved Værkets Opsførelse kan blive dækket, og dog regner man herved ikke Noget fra for Beføstningerne ved Udpompingen. Regnes disse Omkostninger fra, hvilke, som sagt, skulle iaar have andraget mellem 1 à 200 Rd., og der ikke kan sælges mere Torv om Aaret end iaar — hvad man neppe kan —, nemlig for omtrent 200 Rd., saavidt jeg veed, saa er det tvivlsomt, om nogen kunde Indkomsterne af Mosen ville dække Udgifterne ved Pompeværket. Da Værket nemlig er opført af simple Materialier og i svage Dimensioner og staaer paa aaben Mark, altsaa temmelig udsat for Veirets Paavirkning,